

Sygnatura akt I Ns 706/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2018 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Marek Dziwiński

Protokolant Anna Lasko

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2018 r. w Kamiennej Górze

na rozprawie sprawy z wniosku Naczelnika Urzędu Skarbowego w K.

przy udziale H. W. (1), M. S. (1), W. S. (1), B. S., A. H. (1), M. G. (1), L. P. (1), N. P., D. P. i L. A.

o stwierdzenie nabycia spadku P. W. (1)

I stwierdza, że spadek po P. W. (1)

zmarłym dnia 24.05.2016 r. w K.,

mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w K.,

na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli:

- A. H. (1), c. J. i A. – 12/36 części,

- B. S., s. W. i K. – 4/36 części,

- W. S. (1), s. W. i K. – 4/36 części,

- M. S. (1), s. W. i K. – 4/36 części,

- L. P. (1), c. S. i M. – 3/36 części,

- M. G. (1), s. J. i M. – 3/36 części,

- N. P., c. M. i M. – 3/36 części,

- D. P., s. M. i M. – 3/36 części,

II ustalić, że wnioskodawca i uczestnicy ponoszą koszty postępowania stosownie do swojego udziału w sprawie,

III koszty sądowe w zakresie opłaty i wydatku na Rejestr Spadkowy zaliczyć na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I Ns 706/16

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Naczelnik Urzędu Skarbowego w K. wniósł o stwierdzenie, że spadek po P. W. (1) zmarłym w dniu 24 maja 2016 r., ostatnio zamieszkałym w K., nabyła jego matka H. W. (1).

Uczestnicy postępowania H. W. (1), M. S. (1), W. S. (1), B. S., A. H. (1), M. G. (1), L. P. (1), L. A. nie zajęli merytorycznego stanowiska w sprawie.

Przedstawiciele ustawowi małoletnich N. P. i D. P. wnieśli o pominięcie tych małoletnich od nabycia spadku po P. W. (1).

Sąd ustalił, co następuje:

P. W. (1) syn J. W. (1) i H. P., urodzony (...) w K., ostatnio stale zamieszkały w K., zmarł w dniu 24 maja 2016 r.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 2.

P. W. (1) w chwili śmierci był kawalerem, nie posiadał dzieci. Jego ojciec J. W. (1) zmarł w 2008 roku.

Dowód: zapewnienie spadkowe H. W. (1) z 15.02.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:02:40 do 00:07:16.

Matka spadkodawcy H. W. (1) w dniu 01.06.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1).

Dowód: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 421/16.

Spadkodawca miał siostrę J. J. (3), która odrzuciła spadek w dniu 01.06.2016 r. J. J. (3) nie miała dzieci. Dziadkowie spadkodawcy od strony ojca – M. i H. W. (2), a także dziadkowie od strony matki – J. i J. P. (1) nie dożyli otwarcia spadku. M. i H. W. (2) mieli oprócz J. W. (1) czworo dzieci – K. B., S. W., A. G., J. W. (2). J. i J. P. (1) oprócz H. W. (1) mieli pięcioro dzieci – A. H. (2), K. S. (1), W. S. (2), G. J. i J. P. (2).

Dowody: zapewnienie spadkowe H. W. (1) z 15.02.2017 r. e-protokół rozprawy od 00:02:40 do 00:07:16, oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 421/16, odpisy skrócone aktu zgonu J. P. (1) k. 64 i J. P. (2) k. 65.

K. B. w dniu 13 czerwca 2016 r. odrzuciła spadek po zmarłym P. W. (1). Syn K. M. (1) B. odrzucił w dniu 18 sierpnia 2016 r. spadek po P. W. (1), córka K. M. (1) A. odrzuciła w dniu 30 sierpnia 2016 r. spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenia o odrzuceniu spadku – akta I Ns 451/16, I Ns 647/16, I Ns 620/16.

Małżonkowie M. i M. B. (1) ustanowili pełnomocnika w osobie K. B. do odrzucenia w imieniu ich małoletnich dzieci D. B. i M. B. (2) spadku po P. W. (1). W dniu 18.03.2017 r. sąd zezwolił M. B. (3) i M. B. (1) działającym w imieniu małoletniej córki M. B. (4) na odrzucenie spadku po P. W. (1). W dniu 28.03.2017 r. K. B. działająca w imieniu małoletniego D. B. odrzuciła spadek po P. W. (1). W dniu 26.06.2017 r. K. B. działająca w imieniu małoletniej M. B. (2) odrzuciła spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenia o odrzuceniu spadku – akta I N 197/17, I N 68/17, akt notarialny Rep A numer (...) k. 3 akt I N 197/17, postanowienie z 18.03.2017 r. k. 5-6 akt I N 197/17.

B. A. upoważnił żonę M. A. (1), a ta ustanowiła pełnomocnika w osobie K. B. do odrzucenia w imieniu ich małoletnich dzieci M. A. (2) i L. A. spadku po P. W. (1). W dniu 18.03.2017 r. sąd zezwolił M. A. (1) i B. A. działającym w imieniu małoletniego syna M. A. (2) na odrzucenie spadku po P. W. (1). W dniu 13.06.2017 r. K. B. działająca w imieniu małoletniego M. A. (2) odrzuciła spadek po P. W. (1). W dniu 18.09.2017 r. sąd zezwolił M. A. (1) działającej w imieniu L. A. na odrzucenie spadku po P. W. (1). W dniu 01.12.2017 r. K. B. działająca w imieniu małoletniej L. A. odrzuciła spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenia o odrzuceniu spadku – akta I N 184/17, I N 453/17, akt notarialny Rep A numer (...) k. 3 akt I N 184/17, postanowienie z 18.09.2017 r. k. 3 akt I N 453/17, postanowienie z 18.03.2017 r. k. 5-6 akt I N 184/17.

S. W. w dniu 13.06.2016 r. odrzucił spadek po zmarłym P. W. (1). Zstępni S. J. D., M. W., A. W. i P. W. (2) odrzucili w dniu 23.11.2016 r. spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenia o odrzuceniu spadku – akta I Ns 723/16, I Ns 890/16.

J. W. (2) nie dożył otwarcia spadku. Miał dwoje dzieci I. W. i R. W.. I. W. w dniu 28.09.2016 r. odrzucił spadek po zmarłym P. W. (1). Córka I. D. W. w dniu 28.09.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). R. W. w dniu 13.06.2016 r. odrzucił spadek po zmarłym P. W. (1).

Dowody: oświadczenia o odrzuceniu spadku – akta I Ns 729/16, I Ns 451/16.

A. G. w dniu 22.06.2016 r. odrzuciła spadek po zmarłym P. W. (1). Jej syn B. G. w tym samym dniu odrzucił spadek po zmarłym P. W. (1). Córka A. K. M. w dniu 08.07.2016 r. odrzuciła spadek po zmarłym P. W. (1). K. M. (2) za zgodą sądu opiekuńczego z dnia 9.02.2017 r., w imieniu swoich małoletnich dzieci K. F. i N. M., w dniu 17.03.2017 r. odrzuciła spadek po P. W. (1).

Dowód: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 474/16, I Ns 524/16, I N 60/17.

A. H. (3) w dniu 28.06.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). A. H. (3) miała trzy córki: I. S. (1), W. K. i A. H. (1). I. S. (1) w dniu 29.07.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). Dzieci I. P. S. i D. S. w dniu 29.07.2016 r. odrzucili spadek po P. W. (1). W. K. w dniu 20.09.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). W. K. w imieniu swoich dzieci P. K. i T. K., za zgodą sądu rodzinnego z 23.01.2017 r., w dniu 26.04.2017 r. odrzuciła spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 485/16, I Ns 565/16, I Ns 566/16, I Ns 709/16, odpis skrócony aktu urodzenia k. 69.

K. S. (1) w dniu 28.06.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). K. S. (1) miała trzech synów: M. S. (1), W. S. (1) i B. S..

Dowody: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 485/16, odpisy skrócone aktów urodzenia k. 71-73.

W. S. (2) w dniu 28.06.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). W. S. (2) miała troje dzieci: I. S. (2), B. K. i K. S. (2), którzy w dniu 11.08.2016 r. odrzucili spadek po P. W. (1). Za zgodą sądu rodzinnego z 24.11.2016 r. I. S. (2) w imieniu małoletniego syna M. S. (2) odrzucił w dniu 19.12.2016 r. spadek po P. W. (1). Za zgodą sądu rodzinnego z dnia 07.02.2017 r. B. K. w imieniu M. K. i D. K. w dniu 04.04.2017 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). K. S. (2) nie ma dzieci.

Dowody: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 485/16, I Ns 915/16, I N 79/17.

G. J. w dniu 28.06.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). G. J. miała dwoje dzieci: E. P. i A. J.. E. P. w dniu 20.09.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). E. P. miała małoletniego syna A. P.. Za zgodą sądu rodzinnego z 14.03.2017 r. E. P. w imieniu A. P. odrzuciła w dniu 25.04.2017 r. spadek po P. W. (1). A. J. w dniu 20.09.2016 r. odrzucił spadek po P. W. (1). A. J. miał dwoje małoletnich dzieci N. J. i J. J. (5). Za zgodą sądu rodzinnego z dnia 21.02.2017 r. przedstawiciele ustawowi N. J. i J. J. (5) odrzucili w ich imieniu spadek po P. W. (1).

Dowody: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 485/16, I Ns 709/16, I N 123/17, I N 122/17.

J. P. (2) w dniu 08.08.2016 r. odrzucił spadek po P. W. (1). J. P. (2) miał troje dzieci: M. G. (2), K. P. i M. P. (1). M. G. (2) w dniu 08.08.2016 r. odrzuciła spadek po P. W. (1). M. G. (2) miała dwoje dzieci M. G. (1) i L. P. (2). W dniu 22.12.2016 r. sąd rodzinny zezwolił M. G. (2) na odrzucenie spadku w imieniu małoletniego M. G. (1). W dniu 7.03.2017 r. sąd rodzinny zezwolił M. G. (2) na odrzucenie spadku w imieniu małoletniej L. P. (2). M. G. (2) jako przedstawiciel ustawowy swoich małoletnich dzieci M. G. (1) i L. P. (1) w dniu 20.02.2018 r. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze o odebranie oświadczenia o odrzuceniu spadku po P. W. (1). K. P. w dniu 17.08.2016 r. odrzucił spadek po P. W. (1). K. P. nie ma dzieci. M. P. (1) w dniu 17.08.2016 r. odrzucił spadek po P. W. (1). M. P. (1) ma dwoje dzieci N. P. i D. P.. W dniu 1.12.2016 r. sąd rodzinny zezwolił M. P. (2) i M. P. (1) na odrzucenie w imieniu N. P. i D. P. spadku po P. W. (1). M. P. (2) przedstawiciel ustawowy małoletnich N. P. i D. P. w dniu 20.02.2018 r. wystąpiła o odebranie oświadczenia o odrzuceniu spadku po P. W. (1), które złożyła wraz z M. P. (1) w dniu 27.04.2018 r.

Dowody: oświadczenie o odrzuceniu spadku – akta I Ns 592/16, I Ns 619/16, I Ns 62/18, odpis skrócony aktu urodzenia k. 66-68, postanowienie z 1.12.2016 r. k. 5 akt I Ns 62/18, akta I Ns 63/18.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny ustalono w oparciu o zebrane dokumenty w postaci aktów stanu cywilnego spadkodawcy i członków jego rodziny, oświadczenia spadkowe uprawnionych do dziedziczenia, a także o odebrane przed Sądem zapewnienie spadkowe H. W. (1). W tym miejscu należy wskazać, że zebrane dokumenty nie budziły wątpliwości co do ich autentyczności, która też nie była przez strony kwestionowana.

P. W. (1) ostatnio zamieszkały w K. zmarł w dniu 24 maja 2016 r. Brak było informacji, aby P. W. (1) pozostawił testamentu. Dochodziło zatem do dziedziczenia ustawowego.

Spadkodawca nie miał dzieci i w chwili śmierci był kawalerem. W braku zstępnych i małżonka cały spadek przypada jego rodzicom (zob. art. 932 § 3 k.c.). Ojciec spadkodawcy J. W. (1) zmarł w 2008 roku, natomiast jego matka H. W. (1) skutecznie odrzuciła spadek. Zgodnie z przepisem art. 1015 § 1 k.c. oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swojego powołania. Dalej w myśl przepisu art. 1020 k.c. spadkobierca, który spadek odrzucił, zostaje wyłączony od dziedziczenia, tak jakby nie dożył otwarcia spadku. W kolejnym rzędzie uprawnionych do dziedziczenia należało szukać wśród rodzeństwa spadkodawcy, przy czym jeśli którekolwiek z rodzeństwa nie dożyło otwarcia spadku lub spadek odrzuciło, udział spadkowy który by mu przypadł, przypada jego zstępny (zob. art. 932 § 5 k.c.). Spadkodawca P. W. (1) miał siostrę J. J. (3), która odrzuciła spadek po bracie. J. J. (3) nie posiadała zstępnych.

Kolejny krąg osób uprawnionych do dziedziczenia tworzą dziadkowie spadkodawcy. Zgodnie z przepisami art. 934 § 1 i 2 k.c. w braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa spadkodawcy cały spadek przypada dziadkom spadkodawcy; dziedziczą oni w częściach równych. Jeżeli któreś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego zstępny. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału spadku między zstępnych spadkodawcy. Dziadkami P. W. (1) od strony ojca byli M. i H. W. (2), a od strony matki – J. i J. P. (1). Wszyscy oni nie dożyli otwarcia spadku. Dziećmi M. i H. W. (1) byli K. B., S. W., A. G., J. W. (2). Dziećmi J. i J. P. (1) byli A. H. (3), K. S. (1), W. S. (2), G. J. i J. P. (2). Spośród tych krewnych P. J. W. nie dożył otwarcia spadku, natomiast pozostali skutecznie odrzucili spadek. W tej sytuacji potencjalnych spadkobierców należało poszukiwać wśród kuzynostwa spadkodawcy oraz ich zstępnych.

Zstępni K. B. - syn M. B. (3), wnuk D. B., wnuczka M. B. (2), córka M. A. (1), wnuk M. A. (2) i wnuczka L. A. odrzucili spadek po P. W. (1).

Zstępni S. J. D., M. W., A. W. i P. W. (2) odrzucili spadek po P. W. (1).

Zstępni A. G. - syn B. G., córka K. M. (2), wnuczki K. F. i N. M. odrzucili spadek po P. W. (1).

Zstępni A. H. (2) - córki I. S. (1) i W. K., a także dzieci I. S. (1) i W. K. odrzucili spadek po P. W. (1). Trzecia córka A. A. (3) H., nie złożyła oświadczenia spadkowego, dlatego stała się spadkobierczynią po P. W. (1). Zgodnie z przepisem art. 1015 § 2 k.c. brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w art. 1015 § 1 k.c. jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Udział, który przypadł A. H. (1) wynosił 1/3 części czyli 12/36.

Zstępni K. S. (1), synowie M. S. (1), W. S. (1) i B. S. nie złożyli oświadczenia spadkowego, dlatego dziedziczyli po P. W. (1) w udział równych po 4/36 części.

Zstępni W. I. S., B. K. i K. S. (2), M. S. (2), M. K. i D. K. odrzucili w przepisany terminie spadek po P. W. (1).

Zstępni G. E. P., A. J., A. P., N. J. i J. J. (5) skutecznie odrzucili spadek po P. W. (1).

Dzieci J. M. G., K. P. i M. P. (1) odrzucili spadek po P. W. (1). M. G. (2) miała dwoje dzieci M. G. (1) i L. P. (2), którzy nie złożyli oświadczeń w przedmiocie przyjęcia spadku w przepisany terminie, dlatego dziedziczyli po P. W. (1). M. G. (2) odrzuciła spadek w dniu 08.08.2016 r. Następnie dochowując terminu wystąpiła do sądu rodzinnego z wnioskami o wydanie zezwolenia na odrzucenie spadku po P. W. (1) w imieniu jej dzieci. Zgody takie uzyskała - w dniu

22.12.2016 r. wobec M. G. (1) oraz w dniu 7.03.2017 r. wobec L. P. (1). Z chwilą otrzymania zezwolenia rozpoczął się bieg sześciomiesięcznego terminu na złożenie oświadczeń spadkowych – od dnia 22.12.2016 r. w stosunku do M. G. (1) i od 7.03.2017 r. w stosunku do L. P. (1). Matka tych małoletnich wystąpiła do tut. Sądu z wnioskiem o odebranie oświadczenia w dniu 20.02.2018 r., a zatem po terminie. Skoro nie dochowano terminu na złożenie oświadczenia stwierdzić udział M. G. (1) i L. P. (1) w dziedziczeniu po P. W. (1). Ich udziały w majątku spadkowym wynosiły 3/36 części. K. P. nie miał dzieci. M. P. (1) miał dwoje dzieci N. P. i D. P.. Wprawdzie w dniu 1.12.2016 r. sąd rodzinny zezwolił M. P. (2) i M. P. (1) na odrzucenie w imieniu N. P. i D. P. spadku po P. W. (1), jednakże przedstawiciele ustawowi tych małoletnich nie złożyli oświadczenia o odrzuceniu spadku w terminie ustawowym. Oświadczenie takie zostało złożone w dniu 27.04.2018 r., a zatem z naruszeniem sześciomiesięcznego terminu z art. 1015 § 1 k.c. W postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą I Ns 62/18 sąd przyjął od M. P. (2) i M. P. (1) oświadczenie spadkowe w imieniu ich małoletnich dzieci. Z kolei sprawa z wniosku M. G. (2) o odebrania oświadczeń spadkowych w imieniu M. G. (1) i L. P. (1), prowadzona pod sygnaturą I Ns 63/18, jest w toku. Należy zaznaczyć, że w sprawach o odebranie oświadczenia spadkowego sąd nie bada czy dochowany został termin do złożenia oświadczenia. Takich ustaleń dokonuje się w postępowaniu w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku. Dopiero wówczas sąd bada kolejność dziedziczenia oraz ustala w jakim terminie dana osoba dowiedziała się o tytule swego powołania. Należy dodatkowo wskazać, że w stosunku do małoletnich bieg sześciomiesięcznego terminu na złożenie oświadczenia spadkowego rozpoczyna się w dniu wydania przez sąd rodzinny zgody na złożenie oświadczenia przez ich rodziców. Do zachowania terminu wystarczy wniesienie do sądu, chociażby niewłaściwego, podpisanego przez spadkobiercę i zawierającego niezbędne dane oświadczenia o odrzuceniu spadku (zob. postanowienie SN z dnia 20 lutego 1963 r., I CR 109/63, OSNCP 1964, nr 3, poz. 51). Z kolei złożenie oświadczenia po upływie terminu nie powoduje żadnych skutków prawnych.

W tych warunkach spadek po zmarłym P. W. (1) dziedziczyli A. H. (1) w 12/36 części, B. S., W. S. (1), M. S. (1) po 4/36 części, L. P. (1), M. G. (1) po 3/36 części, a także N. P. i D. P. po 3/36 części i takie rozstrzygnięcie zawarte zostało w punkcie I sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania ustalonych w punkcie II orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sąd w punkcie III postanowienia orzekł o zaliczeniu na Rachunek Skarbu Państwa kosztów sądowych w zakresie opłaty i wydatku na Rejestr Spadkowy.